

Ο ΣΙΘΩΝ

Περιοδική έκδοση της Έκπολιτιστικής Έταιρείας Νέων Νικήτης Χαλκιδικῆς «Ο ΣΙΘΩΝ»

Ξος Χρόνος

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1977

Τεύχος 15ο

ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

Πολύς θόρυβος έχει δημιουργηθεί τα τελευταία χρόνια για τὸν τύχην τῶν καλογερικῶν κτημάτων, ιδιαίτερα στὴν περιοχὴν μας, τὴν Σιθωνία. Ἀμφισβητούμενες ιδιοκτησίες, ἀγοραπωλησίες σὲ ἐφοπλιστές, διαμαρτυρίες ἀκτημόνων καὶ ἄλλα ποὺ ἔχουν προκαλέσει ἀναβρασμό. Σκόπιμο λοιπὸν νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ τὸν ὑπόθεση, ἀφοῦ προηγηθεῖ μιὰ σύντομη ἀνασκόπηση τῆς γενικῆς κοινωνικῆς κατάστασης.

Δυὸς εἶναι τὰ στοιχεῖα ποὺ χαρακτηρίζουν καὶ κατευθύνουν τὸ κοινωνικό μας σύνολο στὸν Ἑλλαδικὸ χῶρο: Ἡ ἀτομικὴ ιδιοκτησία καὶ ὁ κλῆρος. Δὲν θά ἀσχοληθοῦμε πρὸς τὸ παρὸν μὲ τὴ σωστὴν ἢ λαθεμένη αὐτὴν ἐκλογήν—

ἐπιβολὴ τοῦ τρόπου ζωῆς μας. Δὲν μᾶς ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ μείνουμε ἀδιάφοροι μπροστὰ στὸν κίνδυνο ποὺ διαγράφεται ἀπὸ τὸν ἀλόγιστο — ίσως σκόπιμη — θέσπιση καὶ ἐφαρμογὴ κανόνων ποὺ πηγάζουν ἢ ἐκμαιεύονται ἀπὸ τὶς παραπάνω βάσεις — πλαίσια τοῦ κοινωνικοῦ μας συστήματος. Δὲν ἀνεχόμαστε νὰ γίνουμε ιδιοκτησία τοῦ κάθε ἐφοπλιστὴ μὲ μεσίτη τὴν ἐκκλησία.

Καταντήσαμε μὲ τὸν ὑπερπροσοῦν τοῦ ρόλου τῆς ἀτομικῆς ιδιοκτησίας, τὶς στοιχειώδεις ἀνάγκες τῆς ζωῆς μας, τροφή, στέγη καὶ περίθαλψη νὰ τὶς ὑπάγουμε στὴν ἀτομικὴ ιδιοκτησία καὶ νὰ καταντήσει ἡ ζωὴ μας ἀντικείμενο ἐκμετάλλευσης τοῦ ἐνὸς ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἢ ὁ ἕνας ιδιοκτησία τοῦ ἄλλου. Καὶ γι' αὐτὸν νὰ φροντίζει ὁ κλῆρος.

Καὶ νὰ τὰ ἀποτελέσματα στὴ Σιθωνία ποὺ πλήττεται καίρια ὥστε αὐτὴ τὴν κατάσταση.

Χιλιάδες στρέμματα γῆς ἀνήκουν στὰ μοναστήρια τοῦ Α—
(Συνέχεια στὴ σελ. 7)

Οἰκοπεδοποίηση τῆς παραλίας

Σὲ προηγούμενο σχόλιο γράψαμε γιὰ τὶς αὐθεραισίες ἔξινων καὶ Νικητιανῶν σὲ βάρος τῆς ἀμμουδιᾶς καὶ τῶν παραλιῶν τῆς Νικήτης. Μὲ λύπη μας βλέπουμε πῶς ἡ πολιτεία ἀδιαφορεῖ καὶ δὲν παίρνει κανένα μέτρο, ἐνῷ οἱ διάφορες ἀρμόδιες ὑπηρεσίες φίχνουν ἡ μιὰ στὴν ἄλλη τὴν εὐθύνη. Εἶναι λυπηρό καὶ συνάμα προκαλεῖ ἀγανάκτηση τὸ γεγονὸς διτοῦ δημόσιες ἐκτάσεις οἰκειοποιοῦνται ἀπὸ ἴδιωτες μὲ περιεργούς τρόπους καὶ ἀκόμα τὸ γεγονὸς διτοῦ οἱ παραλίες καὶ οἱ ἀμμουδιὲς οἰκοπεδοποιοῦνται καὶ φράζονται καὶ μάλιστα σὲ ἐποχὴ ποὺ ἡ πολιτεία προσπαθεῖ μὲ κάθε τρόπο νὰ διαφυγεῖ τὶς φυσικές διμορφίες τῆς Χαλκιδικῆς καὶ νὰ τὶς ἀξιοποιεῖ. Καὶ ἀναρωτιέται κανένας πῶς μπορεῖ ἡ πολιτεία νὰ βλέπει τὶς ἀμμουδιές μας καὶ τὰ ὅμορφα ἀκρογιάλια μας γεμάτα πασάλους καὶ σύρματα καὶ νὰ μήν ἐπεμβαίνει γιὰ νὰ τὶς ἀποκαταστήσει δπως ἡ ταν πρίν. Οἱ παραλίες ἀνήκουν σὲ δλους, δλοι ἔχουν δικαίωμα νὰ πού γίνονται στὸ κράτος;

ωμα νὰ τὶς ἀπολαμβάνουν καὶ νὰ τὶς χαίρωνται καὶ πολὺ περισσότερο οἱ Νικητιανοί. Σήμερα δημοσιαὶ αὐτὸν εἶναι ἀδύνατο καὶ οἱ παραλίες μας ἀπλησίαστες γιατὶ δὲν ὑπάρχουν δρόμοι νὰ ἀδημογοῦν σ' αὐτές. Δημόσιοι ἐπαρχιακοὶ καὶ κοινοτικοὶ δρόμοι πάρθηκαν αὐθαίρετα καὶ φράχτηκαν ἀπὸ τοὺς οἰκοπεδοφάγους.

Ἄσ βρεθεῖ τέλος πάντων κάποιος ποὺ νοιάζεται γιὰ τὰ προβλήματα αὐτοῦ τοῦ τόπου καὶ τῶν κατοίκων, ἀς κόψει τὰ χέρια αὐτῶν ποὺ προσπαθοῦν νὰ καταστρέψουν τὸ τοπίο καὶ νὰ πάρουν αὐτὸν ποὺ ἀνήκει σ' δλους καὶ ἀς ἀποκαταστήσουν τὶς παραλίες στὴ διάθεση δλων τῶν ἀνθρώπων, ντόπιων καὶ ἔνων.

Γιατὶ θὰ πρέπει ικάθε φορὰ οἱ πολίτες ν' ἀνοίγουν τὰ μάτια τῆς πολιτείας καὶ νὰ ξυπνοῦν τοὺς ὑπαλλήλους ποὺ κοιμοῦνται νὰ κάνουν τὸ καθῆκον τους; Γιατὶ θὰ πρέπει κάθε φορὰ οἱ πολίτες ν' ἀνάβουν τὸ κόκκινο φῶς γιὰ δλα τὰ στρατεύματα καὶ νὰ μήν ἐπεμβαίνει γιὰ νὰ τὶς ἀποκαταστήσει δπως ἡ ταν πρίν. Οἱ παραλίες ἀνήκουν σὲ δλους, δλοι ἔχουν δικαίωμα νὰ πού γίνονται στὸ κράτος;

Γραφειοκρατίας συγένεια

Εἶχαμε ἀσχοληθεῖ καὶ στὸ προηγούμενο τεῦχος μας μὲ τὴ γραφειοκρατία ποὺ ἐπικρατεῖ στὸ Πολεοδομικὸ Γραφεῖο Πολυγύρου. Αἰσχολούμαστε καὶ πάλι καὶ θὰ ἔξακολονθήσουμε νὰ ἀσχολούμαστε ἔως δτοῦ οἱ ὑπεύθυνοι εὑαρεστηθοῦν νὰ καταλάβουν δτι.. νιάου—νιάου στὰ περιφερειακά κάνει ἡ γάτα καὶ δχι ἡ κουκούβαγια.

Σ' δποίον θεωρεῖ δτοῦ ὑπερβάλλοντες τοῦ συνιστοῦμε νὰ πάει μιὰ μέρα στὸ Πολεοδομικὸ Γραφεῖο... ἔτσι ἀπὸ περιέργεια. Θὰ δεῖ πάνω ἀπὸ δέκα μηχανικοὺς νὰ γυροφέρονται ἀμήχανοι, νὰ κοιτάζονται στὰ μότια, νὰ βλαστημοῦν περιμένοντας μάταια κάποιο ὑπάλληλο ποὺ μπλεγμένος στὰ γρανάζια τῆς γραφειοκρατίας δὲν ξέρει ποὺ νὰ πρωτοπάει. Καὶ περιμένοντας δρες, ἔτσι ποὺ ἀναρωτήθηκε κάποιος γιατὶ δὲν βάζουν καὶ κανένα... τάβλι γιὰ νὰ περνεις τίποτα ἄλλο ἀπὸ
(Συνέχεια στὴ σελ. 7)

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΑ

Μπουχτίσαμε άπό τις πρωτοχρονιάτικες ευχές και υποσχέθηκαν μεγάλων γιά παγκόσμια εἰρήνη! Και δέν μᾶς άπομεινε παρά να γελάμε εἰρωνικά κάθε φορά πού έμφανται στήν τη λεόραση ένας δήμιος να κάνει μάθημα εἰρήνης!

Μάλιστα ή εἰρήνη άποτελεῖ πόθο δλόκηλης τῆς ἀνθρωπότητας πού στενάζει κάτω από βαρειά καταπίση. Και είναι τόσο λάθος, δι παγκόσμιος λαός νά τήν προσμένει από τήν καλή διάθεση τοῦ κάθη «Κυθερώνητη». Δὲν θὰ τήν έχει ο λαός τήν εἰρήνη, ἀν δέν πιστέψει δι τοῦ ίδιος μόνο μπορεῖ νά γίνει ο φρόεας της, ξεπερνώντας τούς ψυχαλούς πού τοποθετεῖ η πολιτική σκοπιαύτητα.

Ένα τέτοιο μάθημα εἰρήνης και ἀγάπης άποτελεῖ τὸ παρακάτω κείμενο, πρόλογος τοῦ Τούρκου λογοτέχνη 'Αξίζ Νεσίν στήν Ἑλληνική ἔκδοση τοῦ βιβλίου του «οδ καφές και ή Δημοκρατία».

Ο 'Αξίζ Νεσίν γεννήθηκε τὸ 1915 στήν Πόλη. Τὸ 1935 άποφοίτησε από τή Σχολή Ενελπίδων και δονομάστηκε ἀξιωματικός τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ. Τὸ 1937 τέλειωσε τή Σχολή Πολέμου. Παράλληλα παρακολούθησε τή Φυσικομαθηματική Σχολή, ἀπ' ὅπου άποφοίτησε τὸ 1939. Πήγε ἐπίσης και 2 χρόνια στή Σχολή Καλῶν Τεχνῶν. Τὸ 1944 ἔφυγε από τὸ στράτευμα. "Αλλαξε διάφορα ἐπαγγέλματα ὃσπου νά καταλήξει στή δημοσιογραφία. Συνεργάζεται σὲ ἐφημερίδες και περιοδικά γράφοντας ἀρθρα, ειηγήματα, μυθιστορήματα. Έχουν ἔκδοθει ὡς τώρα πολλοί τόμοι μὲ διηγήματά του, 6 μυθιστορήματα και δύο θεατρικά έργα.

Ο 'Αξίζ Νεσίν διώχτηκε από τὸ καθεστώς τοῦ Μεντερές ἀλλά και από τὸ μετέπειτα στρατοκρατικό, γιά τις προοδευτικές ίδεες του, και τος ἀγῶνες γιά τή δημοκρατική ἀναγέννηση τῆς πατρίδας του. Δικάστηκε πολλές φορές, πήγε ἔξοιτα και, ἔπαινε 6 χρόνια φυλακή κατά διαστήματα.

Τὸ ἔργο τοῦ 'Αξίζ Νεσίν χαρακτηρίζεται από αὐτὸν καθητή κανοπική εἰρωνία γιά τά κακῶς κείμενα τῆς χώρας του. Μὲ τὸ ἀπέριττο και νευρωδες ψήφος του, δίνει σπαρταριστές εἰκόνες από τή σύγχρονη πραγματικότητά στήν Τουρκία, πού προεκτάσεις σέ γνωριμες καταστάσεις τῆς πολιτικῆς και κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ τόπου του μπορεῖ νά βρει και ή 'Ελληνας ἀναγνώστης.

Αγαπητοί 'Ελληνες 'Αναγνώστες μουν,

Θέλησα νά γράψω ένα πρόλογο στὸ βιβλίο μου πού κικλοφορεῖ στά 'Ελληνικά. Αυτὸ τὸ ζήτησα γιά τὸν έξης λόγο: 'Επιθυμῶ τὰ διηγήματά μου, νά συντείνουν στὸ νά ζήσουν συμφιλιωμένοι οι δύο λαοί μας. Και ἀντὶ νά ἀναζητάμε φιλίες μὲ μαρκινότερους και ἀγνωστούς σὲ μᾶς λαούς, είναι προτιμότερο νά προηγηθούμε ἐμεῖς οι κοντινοί γείτονες σὲ μάνι εἰρηνική και μὲ πνεῦμα ἀδερφικῆς συνύπαρξης ξωή.

Προσέξτε ιδιαίτερα αυτὸ τὸ σημείο: Τὰ αἵτια τῆς ἔκθετητας ἀνάμεσα στοὺς 'Ελληνες και Τούρκους, δὲν προθλθαν ἀπό μᾶς, ἀπό τοὺς λαούς μας. 'Οδηγηθήκαμε σ' αὐτὸὺς τοὺς πολέμους κάτω από τὴν πίεση ένενον και ἔξι ώρα από τὰ συμφέροντα τῶν δύο λαῶν ἐπιφρόδων. Σέργουμε δι τὰ σημερινὰ βιβλία τῆς ίστορίας κρίθουν τὴν ἀλήθεια. 'Ομως ή ίστορική ἀλήθεια δὲν μπορεῖ νά μένει γιά πάντα κλειδωμανταλωμένη.

Σήμερα είμαι πενήντα χρονῶν. Υπάρχει λόγος πού ἀναφέρω τὴν ἡλικία μου. Τὰ παιδικά μου χρόνια πέρασαν στὶς περιόδους τῶν 'Ελληνοτουρκικῶν

μιὰ ἔχθροτητα ἀνάμεσα στοὺς λαούς μας ἀπό δική τους πρωτοβουλία.

Οταν ήμουν παιδί καθόμασταν στή Χάλκη. 'Εκει ὑπῆρχαν και πυκνοκατοικημένοι μαχαλάδες Ρωμιῶν. 'Εμείς τὰ Τουρκάκια, ἀκόμα ἀπ' ἔκεινη τήν ήλικία, δηλιγόμασταν μέρας διαβολία, λοστούς και πέτρες, κάναμε ἐπιδρομή στοὺς ἔλληνικούς μαχαλάδες και χτυπούσαμε τὰ Ρωμιόπουλα. Νομίζω και τὰ 'Ελληνόπουλα ἔπαιξαν τὸ ίδιο πολεμικό παιχνίδι.

'Τστερα ἀπ' αὐτὸ τὸ ἐφιαλτικό παιδικό παιχνίδι πέρασαν πάνω από σαράντα χρόνια. Πρὶν ἀπό ἔνα μήνα, ηθον σπύτι μούσκεμα στὸν ἰδρώτα τὰ δύο μου ἀγόρια, τὸ ἔνα δριώ και τὸ ἄλλο ἐννιά χρονῶν. Τοὺς ψώτηρα τὴν αἰτία. «Τσα κωνθήκαμε μὲ τὰ Ρωμιόπουλα», μού είπαν.

Θυμήθηκα τὴν παιδική μου ήλικία, τῶν ἑπτά και τῶν δριώ χρονῶν και κύλησαν δάκρυα ἀπ' τὰ μάτια μου. Τὴν ἀφυπνισμένη ἔχθρητα τῶν παιδικῶν μας χρονῶν, παρ' ὅλο δι τὰ πέρασαν σαράντα χρόνια από τότε, δὲν μπορέσαμε νά τή σβήσουμε από τὰ παιδιά μας.

Τὰ ίστορικά γεγονότα μποροῦν νά κάμουν τοὺς σημερινοὺς ἀνθρώπους και φίλους και ἔχθρους. 'Εμείς δύμως πότερει σήμερα νά ξεχωρίσουμε από τὴν ίστορία τὰ γεγονότα πού θὰ διηγήσουν τοὺς λαούς μας στή φιλία. 'Εχει εἰπωθεῖ πολλές φορές πώς είναι ἀνάγκη οι δύο λαοί τῶν γειτονικῶν χωρῶν νά ξήσουν εἰρηνικά και ἀδερφικά. 'Εγώ δύμως δέ στηριζω τίς ἔλληνικῆς ἀνεξαρτησίας του, γράφοντας σελίδες δόξης. Αυτὸν τὸν ήρωισμό τὸν καταλαβαίνουν οἱ Τούρκοι καλύτερα από κάθε ἄλλο λαό σ' δῆλη τήν ὑφήλιο, πού πρῶτοι ἀγνοίστηκαν ἐνάντια στὸν ἴμπεριαλισμό, στὴν περίοδο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ τους πολέμου.

Οι πολιτικές καταστάσεις ἀλλάζουν συχνά, οι κυθερώσεις ἔρχονται και παρέρχονται, οι λαοὶ δύμως μένουν παντοτοί και ἀθάνατοι. Και ή ίστορία δουλεύει γιά τὴν εὐτυχία τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων.

Τὰ διηγήματά μου αὐτὰ πού γράφηκαν γιά νά γελάσουν οἱ ἀναγνώστες μουν, και γελώντας νά σκεφτοῦν βαθύτερα, μπορεῖ νά ἐδραγώσουν δεσμούς φιλίας ἀνάμεσα στὸν πολιτικῶν πού θὰ συντελέσουν στή γνωριμία τῶν λαῶν μας, ἀλλά τὰ ἔργα τῶν πνευματικῶν ἀνθρώπων.

Τρέφω μεγάλη ἐκτίμηση στὸν Ἑλληνικό λαό, γιά τὰ ήρωικά κατοχθόνια του στή διάρκεια τοῦ Δεύτερον Παγκόσμιου Πολέμου, και στὰ μετέπειτα χρονῖα. Στὴ διάρκεια τοῦ Δεύτερον Παγκόσμιου Πολέμου ήμουν αὖξιματικός. Μία μέρα μᾶς ήθελε ἐμπιστευτική ἔγκυλης δι τὴν έποσθετο τὴν Ελλάδα ἀφθονο πολεμικό ψηλικό ἀπό τὰν και ἀδερφοπλάνα, ἀθέτησε τὴν ὑπόσχεσή του και ἀφήσει τὸν ήρωισμό, ἀκτενεμένο στή φασιστική ἐπιδρομή.

Ἐπιθυμῶ, τὸ βιβλίο μου αὐτὸ πού πρῶτη φορά τιπάνεται στὰ Ἑλληνικά, νά μοισει σὰν ένα κλαδί δάφνη, πού κάθε του φύλλο θά 'ναι γελαστό, και ποὺ θ' ἀπλώνεται ἀπό τὴν Μικρασία ὡς τήν 'Ελλάδα. Πιστεύω δι τη ή σκέψη μου θὰ βρει ἀπόκριση στὴν πλειοψηφία τῶν προοδευτικῶν διανοούμενων 'Ελλήνων.

Ο τούρκικος λαός χαιρετάει τὸν εἰρηνικό λαό. AZIZ NESEN

Δύναμις, προσπαθοῦσε νά βρει διαφορούς τρόπους, γιά νά επιλακεῖ και ή Τουρκία στὸν πάλεμο.

Δέν ξεχνάμε τὴν ἀνδρεία τοῦ 'Ελληνικοῦ Στρατοῦ πού ἀντιμετώπισε μὲ λίγες δυνάμεις και ἀνεπαρκεῖ δι πλησιό τοὺς φασίστες και τοὺς ναζί.

Μιά ἀλλη ἐμπιστευτική ἔγκυλης τοῦ Γενικοῦ 'Επιτελείου μας, ἔλεγε τὰ έξης: Δινό ἔχθρικά ἀεροπορικά σμήνη βομβαρδίζουν τίς ἐλληνικές θέσεις. 'Η ἐλληνική ἀεροπορία ἀνεπαρκής. 'Ενας 'Ελληνας πιλότος πηδάει στὸ παλιοῦ τύπου ἀεροπλάνο του, ἀπογειώνεται και βρίσκεται ἀντιμέτωπος τοῦ ἔχθρικου σμήνην. Τὰ δύο ἔχθρικά σμήνην πάνω στὸ παλιοῦ τύπου ἀεροπλάνο και τὸ κάννον κόσκινο ἀπὸ τίς σφαίρες. 'Ο τραυματισμένος ἀεροπόρος διηγάει ἀμέσως τὸ ἀεροπλάνο του πάνω στὸ ἔχθρικό σμήνην πάντα πηδάει στὸ παλιοῦ τύπου ἀεροπλάνο την ἐποχή τῆς τεχνητῆς.

Ο 'έλληνικός λαός έχει την ήρωική τό αἷμα του στὸ Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο και μετέπειτα, γιά τὴν ὑπεράσπιση τοῦ τόπου του και τὴν διαφύλαξη τῆς ἔθνικῆς ἀνεξαρτησίας του, γράφοντας σελίδες δόξης. Αυτὸν τὸν ήρωισμό τὸν καταλαβαίνουν οἱ Τούρκοι καλύτερα από κάθε ἄλλο λαό σ' δῆλη τήν ὑφήλιο, πού πρῶτοι ἀγνοίστηκαν ἐνάντια στὸν ἴμπεριαλισμό, στὴν περίοδο τοῦ ἀπελευθερωτικοῦ τους πολέμου.

Οι πολιτικές καταστάσεις ἀλλάζουν συχνά, οι κυθερώσεις ἔρχονται και παρέρχονται, οι λαοὶ δύμως μένουν παντοτοί και ἀθάνατοι. Και ή ίστορία δουλεύει γιά τὴν εὐτυχία τῶν σημερινῶν ἀνθρώπων.

Τὰ διηγήματά μου αὐτὰ πού γράφηκαν γιά νά γελάσουν οἱ ἀναγνώστες μουν, και γελώντας νά σκεφτοῦν βαθύτερα, μπορεῖ νά ἐδραγώσουν δεσμούς φιλίας ἀνάμεσα στὸν τούρκικο και Ἑλληνικό λαό. Κι ἀν αὐτὸ μπορεῖ νά βοηθήσει στὴν ἀλληλογνωμοσία τῶν λαῶν μας, θά 'ναι γιά μένα, ἀληθινά, μία μεγάλη εὐτυχία.

Ἐπιθυμῶ, τὸ βιβλίο μου αὐτὸ πού πρῶτη φορά τιπάνεται στὰ Ἑλληνικά, νά μοισει σὰν ένα κλαδί δάφνη, πού κάθε του φύλλο θά 'ναι γελαστό, και ποὺ θ' ἀπλώνεται ἀπό τὴν Μικρασία ὡς τήν 'Ελλάδα. Πιστεύω δι τη ή σκέψη μου θὰ βρει ἀπόκριση στὴν πλειοψηφία τῶν προοδευτικῶν διανοούμενων 'Ελλήνων.

Ο τούρκικος λαός χαιρετάει τὸν εἰρηνικό λαό. AZIZ NESEN

Έργοι

ΚΙ ΕΣΕΙΣ

Άγαπητοί μας Συμπατριώτες

- Τὸ Ταχυδρομεῖο μας
- Βῆμα Ἀναγνωστῶν
- Ἐλεύθερη συζήτηση

Είναι γεγονός ἀναμφισβήτο τοῦ διότι δύο ἀπὸ τίς κυριώτερες ἀσχολίες τῶν κατοίκων τῆς Χαλκιδικῆς εἶναι ή ἐλαιοκομία καὶ ή μελισσοκομία. Ἰδιαίτερα στὶς παράκτιες τοποθεσίες τῆς προνομιούχας αὐτῆς περιφρικῆς τῆς Ἑλλάδας, οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται ἐντατικὰ καὶ ὅλοι μας γνωρίζουμε τὸ δόξειν τὰ δοπιᾶ ἀποκομίζονται. Μέτο δρόθο μας αὐτὸς σήμερα δὲν ἔχουμε σκοπὸν νὰ χειροκροτήσουμε μιὰ κάποια προσπάθεια ἢ νὰ κακίσουμε τὴν σχετικὴ ἀδράνεια στὰ γενικὰ τῆς πλασια. Σκοπὸν ἔχουμε νὰ ἐπισημάνουμε τὴν σοβαρότητα τῶν δύο αὐτῶν προϊόντων, τὶς προοπτικές τους στὴν ἑσωτερικὴ καὶ διεθνὴ ἀγορὰ καὶ τὸ κυριώτερο διότι ἐπιθυμοῦμε μιὰ συστηματικοποίηση τῶν κοινῶν προσπαθειῶν γιὰ τὴν φυσιολογικὴ ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας τῆς Χαλκιδικῆς. Θάτανε τραγικὸν νὰ περιμένουμε μιὰ κάποια εὐμάρεια ἀπὸ τὸν τουρισμό. Καὶ θάτανε τραγικώτερο νὰ ἐπαναπτυχθεί στὰ πεπατημένα στὴ δραχμοσύνλογή. Σὰν περιοχὴ ἡ Χαλκιδικὴ εἶναι σχεδὸν ἴδιανική. Ξαπλωμένη στὰ βόρεια τῆς ἐπικράτειας μὲ τὰ τρία πόδια τῆς νὰ λούζωνται στὰ καταγάλανα νερά τοῦ Αιγαίου προσφέρει μοναδικὴ γοντεία στὸν ἐπισκέπτη ποὺ μένει ἔκθαμβος μπροστὰ στὴν τελειότητα τῆς φύσης. Ἀν ἔξαιρέσουμε τὸ βόρειο τμῆμα τῆς στὸ δοποῖο δεσπόζει δὲ δύκος τοῦ Χολομώντα καὶ τὸ "Αγιο" Ορος, τὰ ἄλλα τμήματα τῆς εἶναι λοφώδη, κατὰ κανόνα δασοσκεπῆ μὲ ἀνοίγματα κατὰ τὶς ἀκτές διόπου ὑπάρχει ἀρκετὴ καλλιέργεια. Οἱ ἐλαιῶνες καταλαμβάνουν μεγάλο μέρος τόσο στὴν κεντρικὴ ὅσο καὶ στὴν παράκτια Χαλκιδική. Ἡ σοβαρότητα τοῦ προϊόντος εἶναι τεράστια διόταν καὶ ἐφ' διόπου συστηματοποιηθῆ ἡ παραγωγή του. Σήμερα ὑπάρχουν μεμονωμέ-

νες καταστάσεις εὔκολη τροφὴ στὰ δόντια τῶν ἀστικῶν ἐμπόρων. Μιὰ κοινὴ προσπάθεια σὲ σύμπραξη θάτανεπολὺ ἐποικοδομητική. Μιλᾶμε γιὰ κοινὰ ἐλαιοτριβεῖα, κοινὴ συγκέντρωση τοῦ προϊόντος, ἐμφιάλωση καὶ δργανωμένη πώληση. Εἶναι ὠραιότερο νὰ νοιώθῃ διάτι εἶναι καὶ ἐπίκαιρο, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει βασικὰ. Πάνω στὸν πλανήτη μας ζοῦμε, κινούμαστε καὶ σταδιακὰ ανξανόμαστε, ἀνθρώποι διαφόρων ἀποχρώσεων διαφόρων πολιτικῶν τοποθετήσεων καὶ διαστάσεων διαφόρων πολιτικῶν τοποθετήσεων καὶ διαστάσεων διαφόρων γύρω ἀπὸ τὴν ζωὴν. Κατὰ συνέπεια αὐτοὶ οἱ λαοὶ ποὺ τοὺς βοηθήσε τὸ περιβάλλον οἱ ἀνήσυχες ροπές τους γιὰ τὸν κίνδυνο, ἡ ἐπιμέλεια τους καὶ πάνω ἀπὸ διὰ ἀγάπη τους γιὰ δουλειά συστηματικὴ, πηγαν μπροστά καὶ σήμερα κρατοῦν τὰ σκῆπτρα. Σεβόμαστε καὶ ἐκτιμοῦμε τὴν πορεία τῶν λαῶν αὐτῶν καὶ ἀκόμα θαυμάζουμε τὶς προσπάθειές τους γιὰ ἵκανοποιητικάτερα ἀποτέλεσματα.

Ἐκεῖνο πού δέν ἐκτιμούμε εἶναι τὸ γεγονός διότι διλοὶ αὐτοὶ οἱ λαοὶ δέν βοηθοῦν τοὺς ἄλλους. Μέσα σὲ μία οἰκογένεια διανένεις ἀδελφὸς πάσχει, οἱ ἄλλοι αἰσθάνονται τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸν πᾶνε στὸ γιατρὸν νὰ γίνηται καλά. Κι' ἂγαντος διόπου τὸν προορισμό τους, τὴν πορεία τους, τὶς ἐπιδιώξεις τους πάνω ἀπὸ τὸ ἀποκρυπτικὸ ΣΥΜΦΕΡΟΝ. Ισως νὰ κάποτε νὰ ἀρχίσουν κολύτερες μέρες γιὰ διλούς...

νος στὴ μέση. Καὶ στὰ δύο στρατόπεδα κυριαρχοῦν οἱ ἰσχυροὶ καὶ κατευθύνουν τὶς τύχες τῶν ἄλλων. Ἡ ἀρχοντες καὶ πληρεῖοι. Πῶς νὰ πᾶς μπροστὰ διαν τὸ δρόμο στὸν ἀνοίγει ἄλλος; Κι' ἀκόμη πᾶς νὰ προοδεύσῃ διαν γίνεται συστηματικὴ συσκότιση τοῦ ἐγκεφάλου σου; Μὲ λύπη μας ἐξακριβώνουμε διότι μέσα στὰ προτερήματα τῶν λαῶν ποὺ τὰ είχαν σὰν ἔφοδια γιὰ νὰ γίνουν ἴσχυροι προστέθηκε κι' ἔνα ἀκόμη. Ἡ ἀνθρωποφαγία. Γιατὶ σήμερα μόνον οἱ ἀνθρωποφάγοι κυριαρχοῦν. Κι' αὐτὸς εἶναι ἀνατριχιαστικὰ λυτηρό. Ποτὲ δέν θὰ μπροστὴ αὐτὸς δ πλανήτης νὰ ζήσῃ χαρούμενες ἀπὸ ἄκρη σ' ἄκρη, ποτὲ τὸ εὐτυχισμένο χαμόγελο τοῦ Ἅραβα, τοῦ Μαύρου, τοῦ κίτρινου δὲ θὰ γίνη μονιμότητα. Πάντα θὰ ὑπάρχῃ μιὰ σκιὰ ἀποκρυπτικὴ γιὰ νὰ ὑπενθυμίζῃ στὶς ἐπερχόμενες γενεές διότι τὴν γῆ μας τὴ διοικοῦν οἱ ἀνθρωποφάγοι κι' δχι δ Θεός. Χρειάζεται ὑπεράνθρωπη προσπάθεια γιὰ νὰ πέσουν τὰ κατεστημένα, τὰ ταμποῦ, οἱ ἀνθρωποφάγοι. "Ολοὶ εἰμαστεὶς ισοὶ ἀπέναντι στὴν τεράστια δύναμη κι' διλοὶ ἔχουμε μερίδιο ἀπὸ τὴν εὐτυχία. Ισως νὰ καταλάβουν ἀργότερα οἱ ἀνθρώποι τὸν προορισμὸ τους, τὴν πορεία τους, τὶς ἐπιδιώξεις τους πάνω ἀπὸ τὸ ἀποκρυπτικὸ ΣΥΜΦΕΡΟΝ. Ισως κάποτε νὰ ἀρχίσουν μεγαλύτερη σημασία. Ο κόσμος μας σήμερα μὲ τοὺς πόλιοὺς λαούς του εἶναι χωρισμέ-

"Ἄρχοντες καὶ Πληρεῖοι"

Παίρνοντας ἀφορμὴ τὶς διάφορες στατιστικὲς ποὺ κατὰ καὶ δοὺς δημοσιεύονται σὲ ἔγκυρες ἐφημερίδες καὶ περιοδικά γύρω ἀπὸ τὴν ἀνάπτυξη τῶν διαφόρων λαῶν, τὴν πρόσδοτο τους ἢ τὴν στασιμότητά τους, σήμερα ἀπὸ τὶς στῆλες αὐτὲς θὰ ἐπιχειρήσουμε μιὰ τομὴ διερεύνησης τοῦ διλού θέματος διότι εἶναι καὶ ἐπίκαιρο, ἀλλὰ καὶ μᾶς ἐνδιαφέρει βασικὰ. Πάνω στὸν πλανήτη μας ζοῦμε, κινούμαστε καὶ σταδιακὰ ανξανόμαστε, ἀνθρώποι διαφόρων ἀποχρώσεων διαφόρων πολιτικῶν τοποθετήσεων καὶ διαστάσεων διαφόρων πολιτικῶν τοποθετήσεων καὶ διαστάσεων διαφόρων γύρω ἀπὸ τὴν ζωὴν. Κατὰ συνέπεια αὐτοὶ οἱ λαοὶ ποὺ τοὺς βοηθήσε τὸ περιβάλλον οἱ ἀνήσυχες ροπές τους γιὰ τὸν κίνδυνο, ἡ ἐπιμέλεια τους καὶ πάνω ἀπὸ διὰ ἀγάπη τους γιὰ δουλειά συστηματικὴ, πηγαν μπροστά καὶ σήμερα κρατοῦν τὰ σκῆπτρα. Σεβόμαστε καὶ ἐκτιμοῦμε τὴν πορεία τῶν λαῶν αὐτῶν καὶ ἀκόμα θαυμάζουμε τὶς προσπάθειές τους γιὰ ἵκανοποιητικάτερα ἀποτέλεσματα.

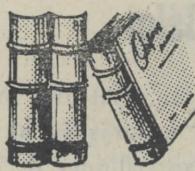
Ἐκεῖνο πού δέν ἐκτιμούμε εἶναι τὸ γεγονός διότι διλοὶ αὐτοὶ οἱ λαοὶ δέν βοηθοῦν τοὺς ἄλλους. Μέσα σὲ μία οἰκογένεια διανένεις ἀδελφὸς πάσχει, οἱ ἄλλοι αἰσθάνονται τὴν ὑποχρέωση νὰ τὸν πᾶνε στὸ γιατρὸν νὰ γίνηται καλά. Κι' ἂγαντος διόπου τὸν προορισμό τους, τὴν πορεία τους, τὶς ἐπιδιώξεις τους πάνω ἀπὸ τὸ ἀποκρυπτικὸ ΣΥΜΦΕΡΟΝ. Ισως νὰ κάποτε νὰ ἀρχίσουν κολύτερες μέρες γιὰ διλούς...

Βαγγέλης Παπαχρήστου

Νικητιανή Πορτάρα

Βαγγέλης Παπαχρήστου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

'Επιστήμονες τοῦ χωριοῦ μας συμβουλεύουν 'Ο Όδοντογιατρός σας.

Μὲ γεγάλη μου λύπη παρακολουθῶ τὴν στοματικὴν ὑγείαν τῶν μικρῶν τῶν χωριῶν μας.

Καὶ ἀρχίζουμε ἀπὸ τὸ βασικὸν γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ στόματος τὴν καθαριότητα.

Εἶναι γεγονός πῶς μόνον 5% περίπου ἀπὸ τοὺς μικρούς καὶ ἐννοοῦμε μικρούς καὶ τοὺς μικρητὰς τοῦ Γυμνασίου, πλαίνουν τὸ στόμα τους. Φυσικὸ ἐπακόλουθο νὰ μένουν ὑπολοιμματα ἀπὸ τὶς τροφὲς μέσα στὸ στόμα καὶ εἰδικὰ ἀνάμεσα στὰ δόντια. Εἶναι νομίζουμε ἀστεῖο τὸ ποσὸ τῶν 20 δραχμῶν ποὺ χρειάζονται γιὰ νὰ πάρουμε μιὰ βούτσα καὶ κρέμα νὰ πλένεις τὸ στόμα καὶ φυσικὰ κυρίως τὰ δόντια. Πρέπει οἱ μικροὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 5 ἀτὰ τῶν 6 ἀρχίσουν νὰ χρησιμοποιοῦν ἔστω καὶ μὲ τὸ ζόρι τὴν βούτσα καὶ νὰ πλένουν τὸ στόμα τους γιὰ νὰ ἀποκτήσουν μιὰ συνήθεια πολὺ χρήσιμη γιὰ τὰ ὑπόλοιπα χρόνια.

Σὲ ἡλικία πολὺ μικρή, 10 ἀτὰ τῶν περίπου, 90% ἔχουν κατέστρωμένους τοὺς μόνιμους γομφίους. Ἐπίσης εἶναι λυπηρὸν νὰ νομίζουμε οἱ γονεῖς πὼς τὸ παιδί θὰ ἀλλάξει τὰ δόντια τους καὶ νὰ ἀφήνουν νὰ καταστρέψωνται ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς νεογηλούς καὶ μόνυμα δόντια ποὺ δὲν πρόκειται νὰ ξαναβγοῦν δπως οἱ πρῶτοι γομφίοι ποὺ βγαίνουν στὸ 6ο ἔτος.

Πρέπει νὰ μάθουμε δῆλοι μας πὼς ἡ ὑγεία τοῦ στόματος ἔχει πολὺ μεγάλη ἐπίδραση στὴν δηλι ὑγεία τῶν δοντῶν μας.

Καὶ φυσικὰ τὸ βασικὸ στὸν κοιλότητα τοῦ στόματος εἶναι τὰ δόντια. Αὐτὰ πρέπει πρῶτα πρῶτα νὰ φυλάξουμε καθαρὰ καὶ νὰ τὰ περιποιηθοῦμε προτοῦ χαλάσουν. Τὰ γερὰ δόντια δὲν γίνονται μὲ τὸ πλύσιμο φυσικά. Οἱ παράγοντες ποὺ εἶναι ὑπεύθυνοι γιὰ τὰ δόντια εἶναι πολλοί. (Διατροφή, κληρονομι-

κότητα, διαβίωση, περιποίηση κ.λ.π.). Ἀλλὰ τὸ πλύσιμο μπορεῖ νὰ τὰ διατηρήσῃ περισσότερα χρόνια καὶ κυρίως κάνει τὸ στόμα μας καθαρό.

Δὲν νομίζουμε νὰ ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ σηκώνεται τὸ πρῶτο καὶ νὰ πηγαίνει στὴ δουλειὰ τοῦ ἀπλυτοῦ καὶ ἀπεριποίητος. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποὺ νὰ μὴ διορθώνει τὰ χαλασμένα ροῦχα του.

Γιατὶ λοιπὸν νὰ μὴ περιποιηθοῦμε τὰ δόντια μας δῆλον εἴμαστε μικροί καὶ ἔτσι καὶ γερά νὰ τὰ κρατήσουμε καὶ λιγάνευρα χρήματα νὰ ξιθέψουμε καὶ πιὸ ηγείς νὰ εἴμαστε;

Θὰ πρέπει τὰ σχολεῖα, οἱ γονεῖς καὶ οἱ ἀριθμοὶ εὑρησίες νὰ φροντίσουν νὰ μάθουν τὰ παιδιὰ δᾶσα περισσότερα μποροῦν καὶ νὰ εἶναι σὲ θέση μόνα τους νὰ περιποιηθοῦν καὶ νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ στόματός τους.

Οἱ γονεῖς πρέπει νὰ μάθουν πῶς περίπου στὸ 6ο ἔτος βγάζουμε τοὺς μόνιμους γομφίους (τραπεζίτες) ποὺ δὲν ἀλλάζουν. Επίσης πὼς ἀν δὲν βγαίνουν μόνα τους τὰ παλιὰ δόντια (νεόγηλοι) θὰ πρέπει νὰ τὰ βγάλουν σὲ δοντίατρο.

Νὰ μήν κακοπαίδιουν τοὺς μικροὺς δῆλον πονᾶν ἀπὸ τὰ δόντια ἀλλὰ νὰ προσπαθήσουν νὰ τοὺς πείσουν νὰ πᾶνε στὸν δοντίατρο γιὰ νὰ τοὺς περιποιηθεῖ.

Οἱ μικροὶ δὲ νὰ ζητοῦν μόνοι τους νὰ περιποιηθοῦν τὸ στόμα τους καὶ δῆλοι μόνον δῆλοι ἀβάστατοι πόνοι ή μεγάλα πρηξίματα (ἀποστήματα συρίγγια) τοὺς ἐνοχλήσουν νὰ τρέχουν στὸν δοντίατρο.

Δηλαδὴ νὰ προσπαθήσουν νὰ προλάβουν τὸ κακὸ πηγαίνοντας τουλάχιστον μιὰ φράτην χρόνο στὸν δοντίατρο.

Ποσοστὸ κατεστραμμένων γομφίων 70%.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΚΡΑΤΟΣ

Κανένας ἄνθρωπος τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ ἐλεύθερου στοχασμοῦ δὲν μπορεῖ νὰ μὴν συκινηθεῖ μπροστά στὸ μεγάλο πόνοναὶ τὴν ἀγωνία τῆς μαθητικῆς νεολαίας. Εἶναι μεγάλο πλῆγμα γιὰ ἔναν τόπο νὰ ἀνακάζεται νὰ πληγώνει — ἀθελά τον βέβαια — χιλιάδες ἀγνὲς καὶ γεμάτες ιδανικὰ ὑπάρχεις ἀποστεφόντας τες ἀπὸ τὶς προσδοκίες καὶ τὰ ὅνειρά τους.

Γιὰ μένα δύσκολο τοῦτο τὸ γράψιμο γιατὶ ἐνῶ δέχομαι καὶ κατανοῶ ὅλον τοῦτο τὸν πόνο δύσκολα μπορῶ νὰ προτείνω κατί συγκεκριμένο γιὰ τὴν ἔξαλεψή του. Η παιδεία δυστυχῶ συνδέεται μὲ τὴν κοινωνικούποιμική πορεία τοῦ κράτους. τους. Αναρίθμιτες συντεταγμένες συνδέουν μὲ ἀόρατους δεσμοὺς τὴν παίδευση μὲ τὸν τεχνικούποιμικὸ πολιτισμό. Καὶ ἔτσι τὸ ἐπιστημονικὸ ἰδεῶδες ὑποτάσσεται σὲ ἔνα εἶδος «τεχνικοῦ ὀφελισμοῦ». Παρ' ὅλα αὐτὰ κατί πρέπει νὰ γίνει, τουλάχιστον σὰν ἀρχὴ, στὶς συνειδήσεις τῶν ἀνθρώπων. Πρέπει μέσα μας δῆλοι νὰ ξεχωρίζουμε τὴν σπίθα τῆς μάθησης, τὴν καλλιέργεια τοῦ πνεύματός μας ἀπὸ τὴν ὑλικὴ εὐμάρεια μας.

Απὸ κεῖ καὶ πέρα εὐνολαθὰ ἀναδιοργανωθεῖ ἡ παιδεία καὶ θὰ τεθεῖ σὲ πιὸ ηγείς βάσεις. Τὸ παιδευτικὸ κατεστημένο ἔχει τὴν ἔξης συλλογιστι

Μαθητικὸς παλμὸς.

Εἶναι δὲ τίτλος τῆς ἐφημερίδας ποὺ ἔξεδωσαν οἱ μαθητὲς τῆς τελευταῖας τάξης τοῦ Λυκείου Πολυγύρου. Στόχος τους δῆπος ἀναφέρουν στὸ πρῶτο τεῦχος τους νὰ δείξουν τὴν ἀγνωστή πλευρὰ τῆς μαθητικῆς ζωῆς καὶ ἐπιθυμία τους νὰ γίνει θεομόρ. Ενας θεομόρ, ἀποτέλεσμα τοῦ ἀγώνα μᾶς δημοφῆς νεολαίας, τῆς μαθητιώσας νεολαίας τοῦ Πολυγύρου, καὶ σὲ ἐπέκταση κάθε μαθητιώσας νεολαίας.

Τοὺς στέλνουμε τὸν θαυμασμὸ μας καὶ τὴν ὑπόσχεση γιὰ κάθε βοήθεια ἥθική καὶ ὑλική.

κότητα. «Σπουδάζω γιὰ νὰ ἐνταχθῶ ὑλιστικὰ σὲ ἔναν ἀνώτερο τρόπο ζωῆς ή γιὰ νὰ ἐνταχθῶ σὲ μιὰν ἀνώτερη τάξη ἀνθρώπων». Ή σωστὴ συλλογιστικότητα εἶναι: «Σπουδάζω γιὰ νὰ ὑπηρετήσω μὲ δλες τὶς τὶς δυνάμεις μου τὴν ἐπιστήμη στὴν ἀνθρόπιτη της ἀλλὰ καὶ στὴν ὀφελιμιστική της παγκομιότητα». Αὐτὸς δικαίως προϋποθέτει δτὶ τὸ κράτος δραγματικὰ καὶ ὑλικὰ θὰ ἵνανοποιήσει τὸ ὑφιστάμενο προσωπικό του σὲ δῆλο τὸ βάθος καὶ πλάτος τῶν κλαδικῶν προεκτάσεων τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς τέχνης γενικά. Ετσι λοιπὸν ἡ ἐξυγίανση τῆς παιδείας στὴν πραγματική της διάσταση καὶ δχι στὴν ἰδεολογικὴ) δὲν ξεκινάει ἀπὸ τοὺς κόλπους της ἀλλὰ ἀπὸ μίαν εὐρύτερη οἰκονομικοπολιτικὴ μεταλλαγή. Χιλιάδες φιλόλογοι σφάλλουν μὲ τὶς διάφορες παιδευτικὲς συνταγὲς «φρόμουλες» ποὺ προτείνουν. Απόδειξη δτὶ στὰ τόσα χρόνια τὸ ἐκπαιδευτικὸ ἀδιέξοδο γιγαντοῦται καὶ γίνεται δῆλο καὶ πιὸ ἐπιτακτικὰ ἐπιλύσιμο.

Ασπάζομαι τὸν μεγάλο πόνο τῶν νέων, δὲν προτείνω λύσεις δικαθορίζω τὸν τρόπο σκέψης μὲ τὸν δποτοῦ θὰ δδηγηθοῦμε στὴ λύση τοῦ μεγάλου αὐτοῦ προβλήματος ποὺ δὲν εἶναι παρὰ ἔνα παρακλάδι ἐνὸς πιὸ γιγαντιαίου κοινωνικοῦ προβλήματος. Ν. Στεργίου

Έκλογές στὸ ΣΙΘΩΝΑ

Στὶς 26 Δεκεμβρίου ἔγινε η τελευταία Συνέλευση τῶν μελῶν τῆς Εταιρίας. Προηγήθηκε δὲ πολογισμὸς τοῦ Δ.Σ. (βλέπε «Στὸν χρόνο ποὺ πέρασε») ἀπολογισμὸς συνέπτησις καὶ ἔγιναν ἐκλογές. Γιὰ τὸ νέο Δ. Συμβούλιο ἐκλέχτηκαν γιὰ τὸ 1977 οἱ ἔξης: 'Αντ. Μάντσιος Πρόεδρος, Μιχ. 'Αναγνωστάρας Αντιπρόεδρος, 'Αθ. Ξανθόπουλος Γ. Γραμματέας, Γιάν. Καμπουρής Ταμίας, Βιργ. Μάντσιον Ειδ. Γραμματέας καὶ Μέλη οι Μιχ. Μητσάρας καὶ 'Αθανασίου.

ΘΕΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΡΕΠΟΡΤΑΖ - ΜΕΓΕΘΥΝΣΕΙΣ - ΘΕΜΑΤΑ - ΑΠΟΦΕΙΣ - ΡΕΠΟΡΤΑΖ

Βελτίωση και έκσυγχρονισμός τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν.

Στήν κοινωνία συνυπάρχουν δυνάμεις ἀντίθεσης και δυνάμεις συνεργασίας. Στὸν οἰκονομικὸν και κοινωνικὸν υλάδο τῆς Γεωργίας δὲ Συνεταιρισμὸς ἀποτελεῖ τὶς δυνάμεις συνεργασίας.

Σταθμὸς γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ Συνεταιρισμοῦ στὴν Ἑλλάδα σημείωσε ἡ ψήφιση τοῦ Νόμου 602 «περὶ Συνεταιρισμῶν» τὸ έτος 1975, δὲ δύτιος και σήμερα ἀποτελεῖ τὴν βάση τῆς συνεταιριστικῆς νομοθεσίας μας. Ἀπὸ τότε ψηφισθηκαν και ἄλλοι Νόμοι ποὺ συμπληρώνουν ἥ ἀλλοιών τὸ Νόμο 602. Τέλος, τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδας 1975 (ἀρθρο 120, παράγραφοι 5 και 6) ἀναφέρεται στὴν αὐτοδιοίκηση τῶν Συνεταιρισμῶν («οἱ γεωργίκοι συνεταιρισμοὶ αὐτοδιοικοῦνται και τελοῦν ὑπὸ τὴν προστασίαν και ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ὑποχρεωμένου νὰ μεριμνᾶ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν αὐτῶν») και στὴ σύσταση ἀναγκαστικῶν συνεταιρισμῶν (μὲ τὴν ἔξασφάλιση τῆς ἵσιας μεταχείρησης τῶν μελῶν).

Σύμφωνα μὲ στοιχεῖα τῆς Α.Τ.Ε. τὴν 31-12-1974, τὸ σύνολο τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν ποὺ λειτουργοῦσαν ἀνέρχονταν σὲ 7.050, οἱ συνεταιρισμένοι ἀγρότες ἦταν 667.590 (δηλαδὴ τὸ 62% τῶν ἀγροτῶν) και οἱ Ἐνώσεις Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν 154.

Ἐννοια τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Συνεταιρισμὸς εἶναι οἰκονομικὴ και ὅχι κερδοσκοπικὴ δργάνωση, μὲ κοινωνικὲς προεκτάσεις. Ἐχει μεταβλητὸ ἀριθμὸ μελῶν και κεφαλαίων. Τὸν ἀποτελοῦν συνήθως μέλη μικρῆς οἰκονομικῆς ἐπιφάνειας ποὺ μὲ τὴν συνεργασία, τὴν ἀλληλοθήσεια και τὴν αὐτοδιοίκηση ἐπιδιώκουν τὴν προστασία και τὴν βελτίωση τῆς οἰκονομίας τους.

Προβλήματα

Ἡ ἀνάγκη ἐκσυγχρονισμοῦ τοῦ θεσμοῦ τῶν Γεωργικῶν

Συνεταιρισμῶν ἐπισημαίνεται διαρκῶς ἀπὸ δλούς. Καὶ μὲ τὴν ἔνταξη τῆς Ἑλλάδας στὴν ΕΟΚ θὰ προκύψουν ἀναπόφευκτες δυσχέρειες στὴν ἔλληνικὴ γεωργία και πιστεύεται διὰ οἱ Συνεταιρισμοὶ θὰ διευρύνουν τὸ ρόλο τους και θὰ συντελέσουν στὴν ἀποτελεσματικῶν θωρακίση τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας μας. Δυνατότητες ἀνάπτυξης τῆς συνεταιριστικῆς δραστηριότητας ὑπάρχουν πολὺ μεγάλες, ἀρκεῖ νὰ ἐκτιμηθεῖ σωστὰ ἥ ὑπάρχουσα κατάσταση και νὰ καθορισθοῦν μὲ κάποια ἀκρίβεια τὰ ἐπόμενα βήματα.

Χαρακτηριστικὰ δείγματα και λόγοι κακῆς λειτουργίας τῶν σημερινῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν εἶναι:

1. Ἡ περιορισμένη και ἀνεπαρκής, ἀν ὅχι ἀνύπαρκτη, ἐκπαίδευση συνεταιριστικῶν στελεχῶν (ἐπιστήμονες, ὑπάλληλοι, συνεταιριστές, μέλη).

Τοῦ Στέλιου Κυριακίδη, Γεωπόνου Δ) νοης Γεωργίας Ν. Χαλκιδικῆς

2. Ἡ ἀσάφεια τῆς νομοθεσίας μας γιὰ τὸ τὶ εἶναι Συνεταιρισμός.

3. Η νομοθεσία γιὰ τοὺς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς ποὺ δὲν ἀνταποκρίνεται στὶς σημερινὲς συνθῆκες.

4. Ἡ ἔλλειψη συνεταιριστικῆς συνειδησης.

5. Ἡ ὑπερβολικὴ ἀνάμιξη ἐποπτείας τῆς ΑΤΕ. Δημιουργῆσε ἀποθάρρυνση στὶς διοικήσεις γιὰ τὴν ἀνάληψη πρωτοβουλίας και ἔτσι καθυστέρησε ἥ συνεταιριστικὴ πρόοδος. Δηλαδὴ ἡ προστασία τῆς ΑΤΕ μετατράπηκε σὲ κλοιό.

6. Ἡ ὑπαρξη πολλῶν και μερῶν Συνεταιρισμῶν (μέσος δροῦ μελῶν κατὰ Συνεταιρισμὸν 95). Οἱ μισοὶ Συνεταιρισμοί μας δὲν ἔχουν οὔτε 70 μέλη).

7. Ἡ ἀνυπαρξία κρατικῶν κινήτρων γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ Συνεργατισμοῦ (σὲ ἀντίθεση με τὰ πολλὰ κίνητρα ποὺ

δίνονται γιὰ τὴν βιομηχανικὴ ἥ νάπτυξη).

8. Ἡ ἔλλειψη πνεύματος συνεργασίας και ἥ ὑπαρξη ἀτομικούς κινητικῶν και ἐγωϊστικῶν τάσεων, ποὺ δὲν προάγουν τὸ εὐρύ πεδίο σύσκεψης και δράσης τῶν Συνεταιρισμῶν.

9. Ἡ μὴ ἐνεργὸς συμμετοχὴ τῶν συνεταιριστῶν στὶς δραστηριότητες τοῦ Συνεταιρισμοῦ τους (ἀπονοία ἀπὸ τὶς γενικές Συνελεύσεις, ἀδιαφορία γιὰ τὶς διοικηση, μὴ ἐνημέρωσή τους σὲ καίρια θέματα, ἄγνοια γιὰ τὸ καταστατικό τους κλπ.)

10. Ἡ δημιουργία φατοιῶν, πολιτικούματικῶν ἥ ἄλλων ἀντιθέσεων μέσα στοὺς κόλπους τῶν Συνεταιρισμῶν.

Δυνατότητες — Προτάσεις.

Οἱ δυνατότητες ἀνάπτυξης τῆς συνεταιριστικῆς δραστηριότητας εἶναι πολὺ μεγάλες και εἰδικότερα στοὺς τομεῖς:

1. Βελτίωση και ἐπέκταση

τῶν πιστωτικῶν ἐργασιῶν.

2. Ἄναληψη ἐγγειοθελτικῶν ἐργασιῶν.

3. Πραγματοποίηση ἀναδασμῶν.

4. Ὁμαδικὲς ἐκμεταλλεύσεις

5. Χρησιμοποίηση γεωργικῶν μηχανημάτων ἀπὸ κοινοῦ.

6. Δημιουργία ἐγκαταστάσεων (ψυγεῶν, ἀποθηκῶν, πρατηρίων κ.ἄ. γιὰ ἀποθήκευση διατήρηση ἐπεξεργασία και διάθεση γεωργικῶν προϊόντων.

7. Ἰδρυση γεωργικῶν βιομηχανιῶν.

8. Ἐμπορία γεωργικῶν προϊόντων.

9. Ἐκπόνηση προγραμμάτων γεωργοοικονομικῆς ἀνάπτυξης τῆς περιοχῆς τοῦ συνεταιρισμοῦ κ.ά.

Γιὰ νὰ ἐνεργοποιηθοῦν οἱ γεωργικοὶ Συνεταιρισμοὶ θὰ πρέπει νὰ συμβάλουν ὁ ἀνθρώπινος παράγοντας και ἥ κρατη και συμπεριφορά. Εἰδικότερα προτείνονται τὰ ἔξης:

1. Ἡ ἀπλούστευση, ἥ ἀναθεώρηση και ὁ ἐκσυγχρονισμὸς τῆς νομοθεσίας γιὰ τοὺς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμούς.

2. Ἡ ἀπταίδευση μελῶν, στελεχῶν και ὑπαλλήλων ποὺ θὰ συμμετέχουν και θὰ ὑποτετοῦν τοὺς Συνεταιρισμούς.

3. Ἡ προαγωγὴ ἀτομικῶν χαροισμάτων, δπως ἥ ἀμοιβαία ἐμπιστοσύνη, ἥ τιμιότητα, ἥ πειθαρχία, ἥ ἀλληλεγγύη, ἥ εὐθύτητα τοῦ χαρακτήρα, ἥ μόρφωση κλπ.

4. Ἡ θέσπιση διατάξεων και κινήτρων γιὰ τὴν συγχώνευση τῶν μικρῶν Συνεταιρισμῶν. Νὰ ἐκλείψῃ ἥ ὑπαρξη δύο ή τριῶν Συνεταιρισμῶν στὸ ίδιο χωριό και νὰ ἐνοποιηθοῦν οἱ μικροί Συνεταιρισμοί γειτνικῶν χωριῶν.

5. Ἡ καθιέρωση κάθετης μορφῆς Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων γιὰ τὴν ἔξειδίκευση τῆς ὄλης ὑφῆς τοῦ οἰκοδομήματος τους. Αὐτό, ἐφ' ὅσον ἀφίσταται η κανοποιητικὸς ἀριθμὸς μελῶν μὲ τὰ ίδια ἐνδιαφέροντα. Ἀλλιώς νὰ δημιουργοῦνται, ἀπτὸς ἀπὸ τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Συνεταιρισμοῦ, διάφορες ὑπεύθυνες ἐπιτροπές γιὰ τὶς ἐπὶ μέρους εἰδικές δραστηριότητες (π.χ. ἐπιτροπές γιὰ τὰ κηπευτικά, δενδροκομία, κτηνοτροφία κ.λ.π.).

6. Ἡ δημιουργία θεσμού πλαισίου γιὰ τὴν αὐτοδιοίκηση τῶν συνεταιριστικῶν δργανώσεων ὅλων τῶν βαθμίδων (πως τοβάθμιοι, δευτεροβάθμιοι, τριτοβάθμιοι). Οἱ ἀρμοδιότητες τῶν οπηρεσιῶν (Νομαρχία, Διεύθυνση Γεωργίας ΑΤΕ κ.λ.π.) νὰ περιορισθοῦν μόνον στὴν ὑποβοήθηση τοῦ συνεταιρισμοῦ (σήμερα δὲν ξέρουμε ποιὰ ὑπηρεσία εἶναι ὑπεύθυνη γιὰ συνεταιριστικὰ θέματα. Εποπτεύουσα ἀρχὴ θεωρεῖται τὸ ὑπουργεῖο Γεωργίας ἀλλὰ ἥ ἀρμοδιότητα αὐτὴ μεταβιβάστηκε στὴν ἐποπτικὴ ὑπηρεσία τῆς ΑΤΕ. Καὶ οἱ ἐπόπτες Συνεταιρισμῶν συνεργάζονται μὲ

(Συνέχεια στὴ σει. 6)

Γεωργικοί Συνεταιρισμοί.

(Συνέχεια από τή σελ. 5) τοὺς Συνεταιρισμούς σάν ύπαληλοι τῆς ΑΤΕ καὶ μάλιστα περισσότερο γιὰ ζητήματα νομικά, διοικητικά καὶ διαχειριστικοῦ ἐλέγχου).

7. Ἡ καθιέρωση ἀμοιβῆς τοῦ Προεδρου Συνεταιρισμοῦ γιὰ νὰ προσελκύονται οἱ ίκανότεροι στὸ ἀξίωμα αὐτό.

8. Ἡ διεύρυνση καὶ ἡ ἐντατικοποίηση τῆς συνέργασίας τοῦ Συνεταιρισμοῦ μὲ δλες τὶς δημόσιες ὑπηρεσίες καὶ ίδιαί τερα μὲ τὴ Διεύθυνση Γεωργίας. Ὁ Γεωργικὸς Συνεταιρισμὸς τοῦ χωριοῦ θὰ πρέπει νὰ ἀντιρροστεύῃ τὴ γεωργικὴ ὑπηρεσία στὴν περιοχὴ του. Ἐνημέρωση τῶν μελῶν γιὰ γεωργικὰ θέματα, τὴν ἀγροτικὴν πολιτικὴν, τὶς διαταγὲς τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας καὶ τῶν ἄλλων γεωργικῶν δργανισμῶν εἶναι ἀπὸ τὶς ἀρμοδιότητες ποὺ θὰ πρέπει νὰ ἀναλάβῃ κάθε Συνεταιρισμός.

9. Ἡ γεωργοοικονομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ πρόοδος τῆς περιοχῆς νὰ εἶναι ὁ βασικὸς σκοπὸς τοῦ Συνεταιρισμοῦ. Μελέτη τῆς ὑπάρχουσας κατάστασης, χρησιμοποίηση εἰδικῶν, διαπίστωση τῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων τῆς περιοχῆς, σύνταξη μακροχρόνιων ἥ δραχυχρόνιων μελετῶν, τήρηση στατιστικῶν στοιχείων γιὰ τὴ διάρθρωση τῶν ἐκμεταλλεύσεων τὴν παραγωγὴν, τὶς ἀποδόσεις κλπ. ἀποτελοῦν τὸ πεδίο δράσης τοῦ Συνεταιρισμοῦ.

10. Ὁ περιορισμὸς τοῦ ἀθέμιτου συναγωνισμοῦ τῶν Συνεταιρισμῶν ἀπὸ ἄλλα φυσικὰ πρόσωπα (ἔμποροι, προμηθευτές, μεταπόρτες κλπ.) ὥστε νὰ κινηθοῦν ἐπὶ ἵσοις δροῖς μέσα στὸ δλο κύκλωμα τῆς οἰκονομίας. Καὶ νὰ μὴ δραστηριοποιοῦνται οἱ Συνεταιρισμοὶ μόνο σὲ δυσχερεῖς καὶ ἀμφίροπους τομεῖς, δπου ἥ ἀτομικὴ πρωτοβούλια στέκεται διστακτικὴ καὶ ἀμέτοχη.

11. Ἡ ἀναγνώριση τῆς ἀρμοδιότητας τῶν συνεταιριστικῶν δργανισμῶν γιὰ τὴν παραγωγὴ, τὴν ἐπεξεργασία, τὴ διακίνηση καὶ τὴν ἔμπορια τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

12. Ἡ ἀνάληψη ἀπὸ τοὺς Συνεταιρισμοὺς πιστωτικῶν ἐργασιῶν καὶ ἡ καθιέρωση κινήτρων γιὰ ἀποταμίευση καὶ χρηματοποίηση αὐτῆς γιὰ δραστηριότητες τῶν Συνεταιρισμῶν. Στὶς 31-12-1973, σὲ σύνολο 7.155 Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν οἱ 5.087 ὀνομάζονταν Πιστωτικοί, ἀλλὰ ἐλάχιστοι πραγματοποιοῦν πιστωτικές ἐργασίες.

13. Ἡ ἀπαλλαγὴ τῶν Συνεταιρισμῶν ἀπὸ φορολογίες ἐφόσον τὰ πλεονάσματά τους προέρχονται ἀπὸ τὶς συναλλαγές μὲ τὰ μέλη τους.

14. Ἡ ἐξύψωση τῆς θέσης τῶν συνεταιριστικῶν ὑπαλλήλων ἀπὸ ἀποψη ἀποδοχῶν, μονιμότητας, ἐξέλιξης καὶ μελλοντικῆς ἀποκατάστασής τους.

15. Ἡ ἀναθεώρηση τῆς ἀγροτικῆς πολιτικῆς.

“Ολα αὐτά, ἵσως καὶ πολλὰ ἄλλα ἀκόμη, ἀποτελοῦν προϋποθέσεις γιὰ τὴν ὑγιὴ καὶ σωστὴ ἀνόρθωση καὶ ἀνάπτυξη τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν. Πάντως τὸ ἀποτέλεσμα καὶ δ τελικὸς σκοπὸς τῶν Συνεταιρισμῶν θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἡ κοινωνικὴ βελτίωση καὶ ἐξύψωση τῶν ἀγροτῶν, ποὺ ἀποτελοῦν τὸν κορυφὸ τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους.

Δουλειά — Χαρά. “Ολοι μαζί στή δουλειά.

Συνεπεῖς στὴν ὑπόσχεσή μας, δργανώσαμε ἄλλες 2 φορές διαδική ἐργασία γιὰ τὸν ἐξωραϊσμὸ τοῦ χωριοῦ μας. Σειρὰ εἰχαν ἡ πλατεία τῆς Βρύσης στὸ «παλιό παζάρι» καὶ δ κύριος δρόμος. Αἰσθανόμαστε περήφρανοι γιατὶ κινήσαμε τὸ ἐνδιαιφέρον δλων μας γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, γιατὶ ξυπνήσαμε τὸ ισπέρια τῆς κοινῆς ἐργασίας. Περιμένουμε τὸ σπέρμα νὰ γίνη δέντρο, ἀκλόνητο στὶς θύελλες ποὺ ἔξαπολύνει τὸ ἀτομικὸ συμφέρον.

ΣΤΟ ΧΡΟΝΟ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ

Συνηθίζεται στὴν ἀρχὴ κάχρονου νὰ γίνονται οἱ προγραμματικὲς δηλώσεις. Έμεις θὰ ἀρχίσουμε ἀντίστροφα.

“Οτις ὁ γεωργὸς δργώνοντας τὸ χωράφι, κάθε τόσο γυρίζει καὶ κοιτάζει πόσο δργωσε γιὰ νὰ παίρνει θύματα καὶ κουράγιο, ἔτσι καὶ μεῖς θὰ δοῦμε σύντομα, τὶ κάναμε στὸ 1976.

Δύο φορὲς συγκαλέσαμε κοινὴ σύσκεψη μὲ δλους τοὺς κοινοτικοὺς φρεσεῖς, Κοινότητα, συνεταιρισμοὺς, λαό, τὸ χωριοῦ μας.

Τοποδειγματικὴ ἡ δργάνωση ἐκανοποίησε καὶ τὸν πιο ἀταπτικὸ κάτοικο τῆς Νικήτης.

Σκοπὸς μας νὰ δείξουμε τὶς ὑποχρεώσεις τῆς Κοινότητας σὰν Δ.Σ. ἀλλὰ καὶ τοῦ καθενός μας ἀπέναντι στὴν Κοινότητα.

Τρεῖς φορὲς δργανώθηκαν συνεργεία γιὰ τὴν διόρθωση κατεστραμένων τημάτων τοῦ δρόμου καὶ διάστρωση μὲ τσιμέντο ἄλλων δρόμων.

“Οργανώθηκε μὲ ἀπόλυτη ἐπιτυχία ὁ δος Κολυμβητικὸς Διάπλους τοῦ Τορωναίου μὲ διεθνῆ συμμετοχὴ καὶ ἀπήχηση.

“Εγινε δημιούργια τοῦ Χαλκιδικής Χαροπαλίας της Νικήτης μὲ θέμα: ‘Η Σιθωνία στὴν ἀρχαιότητα, ποὺ τόσο ἀρεσε στὸν Νικήτην.

“Εγινε ἔκθεσις Χαλκιδικής καὶ Καρφογραφίας μὲ ἔργα, μελῶν τοῦ ΣΙΘΩΝΑ Ι. Πουλίου καὶ Μ. Ἀναγνωστάρα.

Καὶ δὲν ἔμεινε νοικοκυρὰ χωρὶς νὰ ἐπισκεφθῇ τὴν ἔκθεση, νὰ μὴν αἰσθανθῇ περίφρανη γιὰ τὰ ἔργα τῶν Νικητιανῶν παιδιῶν της, νὰ μὴν νοιώσει νὰ ζωντανεύει τὸ παλλιτεχνικὸ αἰσθητήριο τοῦ κάθε ἀνθρώπου ποὺ μᾶς ἔχουν θάψει.

“Οργανώσαμε τὴν ὑποδειγματικὴ λειτουργία τῆς Βιβλιοθήκης μὲ ἀποτέλεσμα νὰ διαβάζονται σήμερα τοῦλάχιστον 100 βιβλία στὸ χωριό, τώρα τὸν χειμώνα. Κάθε μέρα γιὰ μιὰ ὥρα βρίσκεται στὴν βιβλιοθήκη ἔνας μαθητής τοῦ Γυμνασίου γιὰ τὴν διατηρέτηση τοῦ κοινοῦ.

Δώσαμε 4 ὑποτροφίες τῶν 5.000 στὸν πρώτον τάξης τοῦ περισυνοῦ ‘Ιδιωτικοῦ Γυμνασίου.

Τρέξαμε γιὰ τὴν μετατροπὴ τοῦ σὲ Δημόσιο, ἀφοῦ προηγουμένως βοηθήσαμε τὴν Επιτροπὴ Γυμνασίου στὴ συγκεντρωση χορημάτων γιὰ τὴν στήριξη τοῦ προσωπικοῦ.

Τρέξαμε καὶ εἴμασταν οἱ κύριοι συντελεστές στὴν σύντομη διεκπεραίωση τῆς ὑποθέσεως τῶν ἀπολογιώσεων τοῦ ‘ΑιΓιάνη ἀπὸ τὸν Ε.Ο.Τ.

Βοηθήσαμε τὸν ‘Αθλητικὸ Σύλλογο νὰ κρατηθῇ στὴ μέση τῆς βαθμολογίας στὸ πρωτάθλημα Α’ Κατηγορίας Χαλκιδικῆς.

Βοηθήσαμε τὸν Ε.Ο.Τ. στὸ γύρισμα κινηματογραφικῆς ταινίας ἀπὸ συνεργείο ‘Ιαπώνων μὲ θέμα τὴ ζωὴ τοῦ χωριοῦ.

Βοηθήσαμε τὴν Κοινότητα στὴ γρήγορη διεκπεραίωση τοῦ Ρυμοτομικοῦ Σχεδίου, ἐνηνημερώνοντας συνάμα καὶ τὸν κόσμο σὲ ἀνοικτὲς συγκεντρώσεις.

“Οργανώσαμε τρεῖς χοροεπεριώδεις.

Συνεπίσμε μὲ ἐπιτυχία τὴν ἔκδοτική μας προσπάθεια καὶ ἄλλα μικρά.. μικρὰ μέσα στὸ χωριό.

Εὐχὴ καὶ πίστη μας εἶναι νὰ πολλαπλασιασθοῦν τὰ ἐνεργά μελη καὶ νὰ ξεπεράστει ἡ περισυνή μας θραστηριότητα.

ΚΑΛΟΓΕΡΙΣΤΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια από τή σελ. 1)

γίου Όρους. Καμιά δέβαια αμφισθήτηση πάνω σ' αὐτό. Αναγνωρίζουμε τὴν κυριαρχία τους πάνω στὴ γῆ ποὺ τοὺς ἀνήκει μὲ τίτλους.

Αναγνωρίζουμε καὶ τὴν ἀνυπέροβλητη ἀξία τῶν ἡθικῶν κανόνων τῆς θρησκείας ποὺ κηρύσσει τὴν ἴσοτητα καὶ τὴν ἀγάπην ἀλλήλων, καὶ ἀγωνιζόμοστε γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τους. Καὶ σ' αὐτὸν τὸν ἀγώνα δρίσκουμε πολλὲς φροδὲς ἀντιμέτωπους τοὺς κήρυκες τῶν ἡθικῶν αὐτῶν ἀξιῶν.

Κατάσπαρτα τὰ καλογερικὰ κτήματα ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν ντόπιων ποὺ ἔπεισαν ὑπερασπίζοντας τὴν ἀνεξαρτησία τους καὶ συνάμα τὴν κυριαρχία τῶν μοναστηριῶν στὰ κτήματα αὐτά, ἀπὸ τὸν ὅπιονδήποτε ἐπιδρομέα.

Φουσκωμένη ἡ γῆ ἀπὸ τὸν ὕδρωτα καὶ τὸ αἷμα ποὺ ἔχουσαν οἱ ντόπιοι, ἀπὸ αἰῶνες τώρα, καλλιεργώντας τὴν γῆ γιὰ λογαριασμὸν τῶν μοναχῶν. Καὶ σὸν ἀνταπόδωση, ἡ παραγγώρωση δὲν αὐτῶν τῶν ἡθικῶν δεσμεύσεων. Καὶ φθάσαμε σήμερα, νὰ ἀγνοοῦνται οἱ ντόπιοι, νὰ καταπατοῦνται οἱ ἡθικές ἀξίες τῆς ἴσοτητας καὶ νὰ πουλοῦνται μὲ μηδαμινὸν ἀντίτιμο τὰ κτήματα σὲ ἐφοπλιστές, ποὺ καταφθάνουν κυριαρχοὶ, μεγάλοι ἰδιοκτῆτες κτημάτων καὶ ἀνθρώπων.

Κηρύσσει τὴν ἴσοτητα ἡ ἔκκλησία. Καὶ γιὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀγνοεῖ τὶς ἐπικλήσεις τῶν ἀκτημόνων νὰ διαθουν σ' αὐτοὺς τὰ κτήματα καὶ τὰ παζαρεῖς μὲ ἐφοπλιστές, γιὰ τὴν διεύρυνση τῆς ὑπάρχουσας ἀνισότητας.

Πούλησε ἰδιοκτησίες τῆς στὸν Καρρᾶς γιὰ νὰ ἐπεκταθεῖ ὁ Καρρᾶς σὲ βάρος τῶν ντόπιων. Θέλησε νὰ πουλήσει καὶ στὸν Βαρδινογιάννη, μιὰ ἔκταση διάτολμη μαζὶ μὲ χίλιες δραχμὲς τὸ στρέμμα.

Ἄσ τὰδινε στοὺς κατοίκους μὲ τὴν ὕδια τιμὴν, ἥ καὶ μὲ μεγαλύτερη ὑφένα. Ποιὸς δὲν θὰ ἀγόρασε μὲ 1.000 δρ., τὸ στρέμμα! Καὶ ἂν ἥθελαν οἱ κάτοικοι ἀς τὰδιναν στὸν Βαρδινογιάννη.

Ἐκαναν ἔκκλησην οἱ ἀκτημόνες γιὰ μιὰ ἔκταση 15.000 στρ. ἔξω ἀπὸ τὴν Νικήτη, στὸν "Αγιο Φωκᾶ". Αποτάθηκαν καὶ στὸ ὑπουργεῖο Γεωργίας. "Ολοὶ «έκώφευσαν». Τὰ κτήματα παζαρεύτηκαν, ἀγνωστὸ μὲ ποιόν, σίγουρα μὲ κάποιον ἐφοπλιστήν, ἀγνὸν Ἑλληνα ποὺ ἔχει τὰ καράβια του μὲ ξένη σημαία! Ήδον θὰ ἐπισημάνουμε καὶ τὴν ἔλλειψη μᾶς σωστῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Πέρασε ἔνας χρόνος (15-11-75) ἀπὸ τὴν ἔκκληση τῶν ἀκτημόνων. Καμιὰ ἀπάντηση ἀπὸ τὸ ἀρμόδιο ὑπουργεῖο.

Παρ' ὅλα αὐτὰ δὲν θέλουμε νὰ πιστεύουμε ὅτι κινέρνηση καὶ μοναστήρια θὰ μείνουν ἀσυγκίνητοι ἀπὸ τὸ δρᾶμα τῶν ἀκτημόνων καὶ τῶν ντόπιων γενικώτερα καὶ θὰ ἐπιτρέψουν νὰ γίνουμε ἰδιοκτησία ἐνὸς ἵσχυροῦ, ποὺ ἔγινε σίγουρα ἵσχυρὸς ἔκμεταλλευόμενος τὸν μόχθο τοῦ λαοῦ. Δὲν θέλουμε νὰ πιστεύουμε πῶς εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιτρέψουν νὰ στηθεῖ φέουδο καταμεσίς στὰ χωράφια μας, γιὰ νὰ μᾶς ὑποδυσλώσει πιότερο ἀπ' δοσού εἴμαστε σήμερα δοῦλοι τῆς δλιγαρχίας.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Εὐχαριστοῦμε τὸν κ. Στέλιο Κυριακίδη, γεωπόνο τῆς δ/νσης Γεωργίας Ν. Χαλκιδικῆς καὶ ἐκλεκτό ποιητή, γιὰ τὴν διάθεση τῶν ποιημάτων του, στὴ βιβλιοθήκη μας.

Ἐπίσης γιὰ τὴν διάλεξή του στὶς 6.2.77, ποὺ δργανώνει ὁ ΣΙΘΩΝ, μὲ θέμα: οἱ «Γεωργικοὶ Συνεταιρισμοί».

«Ο ΣΙΘΩΝ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
 'Ιδιοκτησίας
 'Εκπολιτιστικῆς Έταιρείας
ΝΕΩΝ
 Νικήτης Χαλκιδικῆς
ΣΤΝΤΑΣΣΕΤΑΙ
 ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
 Δ)νση: ΕΕΕΝ Ο ΣΙΘΩΝ
 Νικήτη Χαλκιδικῆς
Τυπο Μουγκός
 Πρ. Νικολάου 1 ☎ 272252

Γραφειοκρατίας συνέχεια

(Συνέχεια από τή σελ. 1)

τὸ νὰ ξαναπᾶς καὶ νὰ ξαναπᾶς! Καὶ σὲ κάθε ἔλεγχο εἶναι πιθανὸ κάτι νὰ δρίσκουν, μιὰ δποιαδήποτε μικροελλειψη, ἀποτέλεσμα τοῦ δι τοῖς οἱ νόμοι ἀλλάζουν κάθε μέρα καὶ δὲν προλαβαίνεις νὰ ἐνημερωθεῖς. "Ετοι καταντάει νὰ χρειάζεται νὰ πᾶς ἀμέτρητες φροδὲς γιὰ μιὰ ἄδεια μόνο! Καὶ ὁ πιὸ ἀδαής ἀναρωτιέται: Μὰ δὲν εἶναι ίκανοι τέλος πάντων νὰ βάλουν μιὰ τάξη νὰ ἔξυπηρετοῦνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι, νὰ ἔξυπηρετεῖται τελικὰ τὸ ἴδιο τὸ κράτος; Δὲν καταλαβαίνουν τὴν οἰκονομικὴ ζημιὰ τοῦ κράτους μὲ τὸ νὰ ὑποχρεώνονται, τεχνικοὶ νὰ καθηλώνονται στὶς αἴθουσες καὶ τοὺς διαδρόμους περιμένονται νὰ ἔλθει ἡ ἐπιφοίτηση στοὺς ὑπένθυνους;

"Άλλο ἔνα παραδείγμα ἐνδειξη... εὐρύτητας ποὺ διακρίνει τοὺς ἥ τὸν ὑπένθυνο. Πρόσφατα ἀλλαξε ὁ νόμος γιὰ τὴν δόμηση ἐκτὸς σχεδίου, καὶ μειώθηκαν στὸ ἐλάχιστο τὰ ἐπιτρέπομένα κτίσματα. Γιὰ τὴν σκοπιμότητα τοῦ νόμου ποὺ πλήριτει κατὰ κανόνα τὶς μεσαῖς καὶ κατώτερες τάξεις κατοχυρώνονται τὶς διαφορὲς ἀσχοληθήκαμε στὸ κύριο ἀρθρὸ τοῦ προηγούμενου τεύχους μας. Τηροχαν πολλὲς ἀδειες ἐκτεθμένες ἀπὸ πρὸ πλήρεις καὶ ἔλειπε μόνο ὁ στατικὸς ὑπολογισμός. Καὶ εἶναι φυσικὸ δ μελετητῆς νὰ μὴν ἔχει ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τὰ στατικά, γιατὶ προηγεῖται ὁ 'Αρχιτεκτονικὸς ἔλεγχος ἀπὸ ἐπιτροπὴ στὴ Θεσσαλονίκη καὶ ἐνδέχεται νὰ ἐπιφέρει ἀλλαγὲς στὰ 'Αρχιτεκτονικὰ καὶ δὲν θεωρεῖται σκόπιμο νὰ ξαναγίνῃ ἡ στατικὴ μελέτη. Καὶ ὁ πιὸ ἀσχετος ἀκόμα γνωρίζει δι, πρῶτα ἔρχονται σὲ συνενόηση ὁ μελετητῆς τῆς καθορισμὸ τῶν ἀρχιτεκτονικῶν καὶ μετὰ προχωρεῖ ὁ μελετητῆς στὸν τελικὸ ὑπολογισμό. Καὶ γιὰ δποιαδήποτε ἄδεια τοῦ Ε.Ο.Τ. π.χ. πρῶτα ἔγκρινονται τὰ ἀρχιτεκτονικὰ καὶ μετὰ ἀκολουθοῦν τὰ στατικά.

τὸν Πολύγυρο..

Ἐνῶ σὲ ἄλλα Πολεοδομικὰ Γραφεῖα π.χ. Θεσσαλονίκης, ἔξεδιδαν τὶς ἀδειες ποὺ εἶχαν κατατεθεῖ ἐστὸν καὶ πολὺ ἔλλειπεστερες, στὸν Πολύγυρο δ.χ. Στὶς διαμαρτυρίες τῶν ἐνδιαφερομένων ἀπάντησε δ Διευθυντὴς τῆς δι τοῖς οἱ ἄδειες. Τὸ διό τοὺς θὰ μελετήσει καὶ θὰ ἀποφανθεῖ τελικὰ.

"Ολοὶ οἱ ὑπάλληλοι μηχανικοὶ ἀνέφεραν στὶς ἐνοχλήσεις τῶν ἐνδιαφερομένων δι τοῖς καταλαβαίνουν πῶς δίκαιο εἶναι νὰ ἐκδοθοῦν οἱ ἄδειες. Τὸ διό καὶ δ Διευθυντὴς ποὺ ἔλεγε πῶς καταλαβαίνεις ἀπόλυτα τὸ δύκιο τῶν ἐνδιαφερομένων. Καὶ ἐνῶ δλοι συμφωνοῦσαν . . . ἐκδόθηκε ἀντίθετη τοπικὴ διαταγὴ, γιατὶ δ Διευθυντὴς ἔθεσε σὲ ἐφαρμογὴν νόμο τοῦ . . . 1936 ποὺ ἔλεγε δι τοῖς οἱ ἄδειες καὶ τὰ στατικὰ γιὰ νὰ θεωρεῖται πλήρης δ φάκελος τῆς καταθέσεως τῆς ἀδειας. Δέν ἀναρωτήθηκε ἀραγε δ Διευθυντὴς δι τοῖς δὲν δὲν ὑποχρεχεῖται πλήρης Ἀρχιτεκτονικὴ ἐπιτροπὴ; Τὸν διακρίνει τέτοια στενότητα ἀντιτίθεται; "Αν ναι ἔπιθυμοῦμε νὰ τὸν βοηθήσουμε στὶς γενικότερη ὑπόθεση ἐκδόσεως ἀδειῶν γιὰ νὰ μὴν ταλαιπωροῦνται οἱ ἀνθρωποι. Τοῦ διό ποδεικνύουμε τὸν τρόπο: Μὲ τὴν καταθέση τῆς ἀδειας, γιὰ ξετάξεται δ φάκελλος δ ὅλος ποὺ πρέπει νὰ ὑπογράψουν. Νὰ σημειώνονται δλες οἱ παρατηρήσεις δι τοῖς περισσότερες φροδὲς ποὺ δὲν συντρέχουν εἰδικοὶ λόγοι, μιὰ μόνο ἐπισκεψη, τοῦ μελετητῆς καὶ νὰ ἐκδόθεται ἡ ἄδεια. Επίσης νὰ δέχωνται δροισμένες μόνο μέρες τὶς ἐβδομάδος, ἀρχετές δρεσεστὶς δποιες μέρες οἱ ὑπάλληλοι θὰ δρίσκουνται δποτε στα γραφεῖα τους. Αὐτὸν νὰ τηρεῖται αὐστηρὰ γιὰ νὰ μποροῦν νὰ ἀνταπεξέλθουν καὶ στὶς ἄλλες τρέχουσες ἀνάγκες λειτουργίας τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου.

Πιστεύουμε πῶς εἶναι δ δροθερεος τρόπος μὲ πιθανές μηχανοδοποιήσεις ποὺ μᾶς διαφεύγουν. Αναφερόμαστε στὸν σκελετό, καὶ . . . περιμένουμε.

ΣΚΟΥΠΙΔΑ - ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ

Πολλές φορές γράφαμε στις σπηλεις του «Σίθωνα» γιὰ τὴν καθαριότητα καὶ τονίσαμε τὴν ἀνάγκη νὰ διατηρήσουμε καθαρὸ τὸ χωριό μας καὶ τὶς ἀκτές μας. Φαίνεται δημοσίᾳ ὅτι αὐτοὶ ποὺ τὰ διαβάζουν ἢ δὲν ἔρουν γράμματα ἢ καὶ οἱ ἴδιοι στὰ σπίτια τους δὲν ἔχουν καλές σχέσει μὲ τὴν καθαρότητα. Βλέπουμε γύρω ἀπὸ τὸ χωριό σὲ θεματιές (λάκκους), σὲ βάτους καὶ ἀκόμα καὶ στὶς παραλίες παντοῦ νὰ ὑπάρχουν σκουπίδια. Δηλ. μετατρέψαμε τὴ Νική τη σ' ἔνα μεγάλο σκουπιδότοπο. Ἐκεῖνες δημοσίες ποὺ ὑποφέρουν πιὸ πολὺ εἶναι οἱ παραλίες. Συνηθίζουν οἱ κάτοικοι ὅτι δὲν τοὺς χρειάζεται καὶ εἶναι γιὰ πέταμα καὶ τὰ πετοῦν στὴ θάλασσα, εἴτε αὐτὰ τὰ σκουπίδια εἶναι ἐνικὰ σικοδομῶν, εἴτε ἄχρηστα ξύλα ποὺ τὰ μαζεύει καὶ τὰ καίει κοντὰ στὴ θάλασσα κάπτοις, εἴτε ἀπορρίμματα ἀπὸ τὰ σπίτια, ὅλα νὰ τὰ φύγουν στὴ θάλασσα. Καὶ ἡ θάλασσα νὰ τὰ πάει ποὺ; Ἀσφαλῶς στὶς παραλίες καὶ στὶς δημορφες ὁμιλούσι-

ές μας.
Εἶναι ντροπή γιὰ τοὺς κα-
τοίκους καὶ γιὰ τὸ χωριό μας
ποὺ εἶναι ἔνα δημοφόρο καὶ του-
ριστικὸ χωριό μὲ πολλὲς φυσι-
κὲς δημοφιές νὰ τὸ βρωμίζου-
με καὶ νὰ ἀσχημίζουμε ὅτι πιὸ
δημοφόρο μᾶς χάρισε ἡ φύση.
'Αφοῦ λοιπὸν οἱ ἕδιοι δὲν μπο-
ροῦμε νὰ τὸ διατηρήσουμε κα-
θαρὸ καὶ νὰ τὸ σώσουμε ἀπὸ
τὸ νὰ γίνει ἐστία ἀκαθαρσίας
καὶ μόλυνσης, κάνονυμε ἔκληψη
στὴν Κοινότητα νὰ πάρει ὅλα
τὰ ἀπαραίτητα μέτρα γιὰ νὰ
σταματήσει τὸ κακό. Παρακα-
λοῦμε τὴν Ἀστυνομία καὶ δη-
ποιανδήποτε ἄλλον ὑπεύθυνο,
τελώνη, δασοφύλακα, ἀγροφύ-
λακα, νὰ πάρουν μέτρα καὶ νὰ
ἐπιβάλουν αὐτηρές κυρώσεις
σ' αὐτοὺς ποὺ δὲν ἐννοοῦν νὰ
συμμισοφωθοῦν γιὰ νὰ σταμα-
τήσει τὸ κακό ποὺ οὔτε μᾶς τι-
μᾶ οὔτε μᾶς ἔξυπηρτεῖ.

”Οχι λοιπὸν ἄλλα σκουπίδια
στὴ θάλασσα καὶ στὶς παραλί-
ες μας. Αὐτὸ δέ εἶναι τὸ σύν-
θημα γιὰ δλους τοὺς κατοί-
κους γιὰ ἔνα καθαρὸ καὶ ὅμορ-
φο χωριό. Μ. Ἀναγγωστάρας

I.K.A. ΝΙΚΗΤΗΣ

Μέ αιτησή μου τὴν 4.11.76
ξητοῦσα γιὰ νὰ ἔξυπηρετηθοῦν
οἱ ἀσφαλισμένοι τοῦ IKA τῆς
Νικήτης, νὰ ὑπογράψω σύμβα-
ση μὲ τὸ IKA, χωρὶς νὰ μὲ
συμφέρει οἰκονομικά.

Τὸ ΙΚΑ μὲ ἔγγραφό του στὶς
30.11.76 μὲ ἀπάντησε δι τὸν δὲν
δικαιοῦνται οἱ ἀσφαλισμένοι πε-
ριθάλψεως γιατίενται λίγοι.

Τὸ ἔγγραφο:
ΙΑΡΤΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Арт. Порт. 135.740

Αριθμός Ημέρας: 155.140
'Αθήνα 30 Νοεμβρίου 19

ΘΕΜΑ: «Μή δυνατή σύναψη εἰδικῆς συμβάσεως».
Σχετική από 4.11.76 αίτησή
σας.

Απαντώντας στὴν ἀνωτέρῳ σχετικῇ ἔχομε τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσουμε, διτὶ δὲν εἶναι δυνατή ή σύναψη εἰδικῆς συμβάσεως μὲ σᾶς ή μὲ ἄλλο ὁδοντίατρο γιὰ τὴ πεοίθαλψη τῶν ἀσ-

φαλισμένων περιοχῆς Νικήτης,
γιατὶ αὐτὴ δὲν δικαιούεται
ἀπὸ τὸν μικρὸν ἀριθμὸν τῶν δι-
καιούχων περιθάλψεως.

·Ο Διευθυντής
Α. Καρνέζης

Νομίζουμε δτι είναι ἀστεῖο
στὴν σημερινὴ ἐποχὴ νὰ λέμε
δτι οἱ ἀσφαλισμένοι δὲν δικαι-
οῦνται ἵατροφαρμακευτικῆς πε-
οιμάλιγως γιατὶ είναι λίγοι

Μπορεῖ νὰ βρεθεῖ τρόπος ἔ-
στω καὶ ἂν ἡταν ἔνας, νὰ μπο-
ρεῖ νὰ πάσι στὸν γιατρὸ τοῦ
χωριοῦ καὶ δχι νὰ πηγαίνει δ-
που τὸ ΙΚΑ θέλει γιὰ νὰ μήν
κάνει ἔξοδα.

Πρέπει νὰ καταλάβουν οἱ ἄ-
σφαλιστικοὶ δργανισμοὶ δτι ἔ-
χουν ὑποχρέωση νὰ προσέχουν
καὶ νὰ ἐνδιαφέρονται γιὰ τὴν
ὑγεία τῶν ἀσφαλισμένων ἀπὸ
τὰ χορήματα (ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ)
τῶν διοικών . πληρώνονται καὶ
ζοῦν.

M. Ἀναγνωστάρας

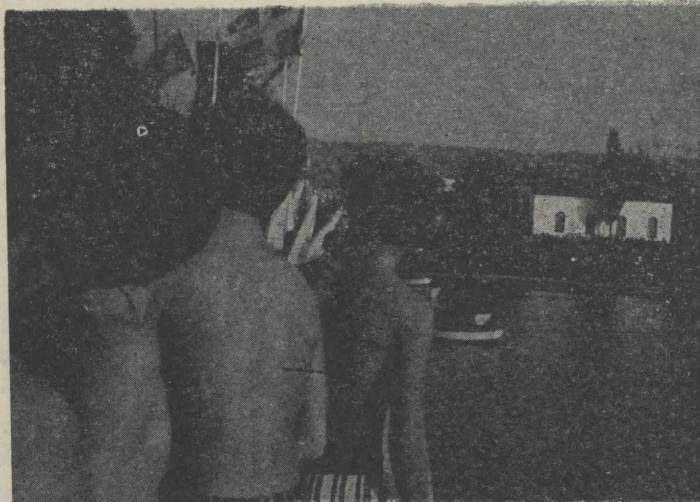
ΤΑ ΦΩΤΑ ΣΤΗ ΝΙΚΗΤΗ

Τὸ παλιὸ ἔθιμο τοῦ οἰξιου
τοῦ σταυροῦ στῇ θάλασσᾳ ξα-
νάζησε καὶ φέτος ἀπὸ πρωτο-
βουλίᾳ τοῦ ΣΙΘΩΝΑ, ποὺ τὸ
συνδύασε μὲν ἔνα κοινωφελές
ἔργο, τὸ πλεύτισμα τῆς βιβλιο-
Θήκης του.

Ἐξη νέοι τῆς Νικήτης βού-
τηξαν στὴν παγωμένη θάλασ-
σα γιὰ νὰ γίνουν οἱ σκυταλο-

Θε μέρα τή βιβλιοθήκη διψα-
σμένοι γιὰ μάθηση. Ἐμμεση
ἀπαίτηση ποὺ ἤρθε ἀπὸ τὴν
διαπίστωση στὸ βιβλίο δανει-
σμοῦ τῆς βιβλιοθήκης, ὅτι του
λύχιστο 100 βιβλία διαβάζον-
ται τὰ μήνα στὸ χωριό μας.

⁷Ισως φανεῖ μικρὸς δὲ ἀριθμός σ' αὐτούς ποὺ πολλὰ ὑπόσχονται στὴν Ἑλληνικὴ Πατ

Πεομένοντας νά βουτήξουν γιά τόν Σταυρόδ

δρόμοι στή συνέχιση ἐνὸς ἔ-
θιμου ποὺ παρὰ λίγο νὰ σθήσει
μὲ τὴν ἀπαγόρευση τῆς περιφο
ρᾶς τοῦ Σταυροῦ, ἀφού εἰλιξ
καταντήσει μέσο προσβολῆς
τοῦ.

δεία, καὶ ποὺ τόσα λίγα γνωρί-
ζουν ἀπ' αὐτήν, μπορεῖ σκόπι-
μα!

Πιστεύουμε πώς ἂν φθάσου με στὸ σημεῖο νὰ διαβάζονται σὲ κάθε χωριὸ 100 βιβλία τό

Καὶ τὸ ἔθμο τῆς περιφορᾶς
τι λόγθηκε, χωρὶς βέβαια τὸν
ἴδιο τὸν Σταυρό γιὰ νὰ μα-
ζευτοῦν χρήματα γιὰ βιβλία.
Συγκεντρώθηκαν ἐντεκα χιλιά
δες δραχμὲς ποὺ ξοδεύτηκαν
ἵδη δλες στὴν ἀγορὰ βιβλίων
νὰ γεμίσουν τὴν βιβλιοθήκη
μας.

* Ήταν ἀπαίτηση τῶν νέων
μας ποὺ ξεπερνώντας κάθε
προσδοκία μας παταχλύουν

**ΕΜΠΡΟΣ, ΝΑ ΦΕΡΝΟΥΜΕ ΕΜΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΝΑΔΩΣΗ ΤΟ ΜΕΛΙ ΜΑΣ**

"Αφθονο τό μέλι στή Νικήτη. Είμαστε τό πρώτο μελισσοπαραγωγό χωριό στήν Έλλάδα. Διπλασιάστηκαν τά 2 τελευταία χρόνια οι μελισσάδες τής Νικήτης, που κατακλύζουν μέ τά μελίσσια τους δηλητήριο Έλλάδα, από Κασσάνδρα μέχρι Θάσο.

Απομένει νὰ τὸ πρωθοῦν οἱ ἴδιοι στὸν κατανάλωσην. Τό κατάλαβαν, μοχθοῦν καὶ εὔχόμαστε νὰ τὸ πετύχουν.